

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/232/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618202930
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4618202930.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/X, Topoľčany, zastúpená advokátmi: JUDr. Denis Glajch, Bernolákova 2476/34, Topoľčany a Mgr. Vlastimil Valkovič, so sídlom Andreja Hlinku 4239/58, Topoľčany, a otca: K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, Z., o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zverenie maloletej S. S., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti z a m i e t a .

II. Konanie v časti o návrhu otca na zmenu vyživovacej povinnosti z a s t a v u j e .

III. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou S. nasledovne:

počas bežného roka každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a v období letných prázdnin každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že ak sa stretnutie nebude môcť zrealizovať z vážnych dôvodov, v prípade ochorenia dieťaťa preukázaného lekárskou správou, rodičia sú si povinní túto skutočnosť oznámiť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začatím styku, v takom prípade sa stretnutie uskutoční v náhradnom termíne, a to v nasledujúcom kalendárnom týždni v rovnakom rozsahu,

v období vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok dňa 24.12. od 9.00 hod. do 18.00 hod. a dňa 30.12. od 9.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok dňa 25.12. od 9.00 hod. do 18.00 hod. a dňa 31.12. od 9.00 hod. do 18.00 hod.,

v období veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok vo Veľkonočný pondelok od 9.00 hod. do 18.00 hod. a každý párný kalendárny rok vo Veľkonočnú nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod..

Otec maloletú prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletú na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť.

IV. Matka j e p o v i n n á písomne informovať otca o dôležitých otázkach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, predovšetkým o jeho zdravotnom stave, školskej dochádzke, záujmových a mimoškolských aktivitách, a to v pravidelných mesačných intervaloch k poslednému dňu toho príslušného mesiaca.

V. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/240/2016-166 zo dňa 06.02.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoP/16/2018-207 zo dňa 16.08.2018 v časti úpravy styku otca s maloletou.

VI. O náhrade trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 22.11.2018 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh otca na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá by sa realizovala v týždňových intervaloch so striedaním v nedeľu o 18.00 hod. s výnimkou osobitnej úpravy počas vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin s tým, aby súd počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičom výživné neurčil. Návrh otec odôvodnil tým, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/114/2015-27 zo dňa 30.06.2015 zverená do osobnej starostlivosti matky a jemu bola určená vyživovacia povinnosť v sume 55 eur mesačne. Uviedol, že obaja rodičia sú spôsobilí maloleté dieťa vychovávať a majú o osobnú starostlivosť záujem. Striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletého dieťaťa, a tak budú lepšie zabezpečené potreby dieťaťa. Maloleté dieťa má silné citové väzby na oboch rodičov a zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je v súlade s jeho vývinovými potrebami, keďže bude rešpektované právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k oboom rodičom, na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a maloletému dieťaťu tým bude umožnené zachovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi.

2. Matka v podaní zo dňa 22.01.2019 a na pojednávaní dňa 29.01.2019 s návrhom otca nesúhlasila. Uviedla, že zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nie je v záujme maloletého dieťaťa. Potreby dieťaťa sú pri súčasnom stave zabezpečené dostatočne a styk otca s maloletou je taktiež zabezpečený v dostatočnej miere, dokonca až nad mieru, ktorá je nevyhnutná. Návrh otca označila za účelový v snahe vyhnúť sa plneniu vyživovacej povinnosti a znepríjemňovať život jej a aj jej dcére. Už od ich rozvodu jej sústavne spôsobuje problémy, má násilné a agresívne správanie, čím nepredstavuje dobrý príklad pre jej dcéru. Otec dieťaťa ju dvakrát fyzicky napadol a jej terajšiemu priateľovi spôsobil zlomeninu nosa, za čo bol zatiaľ neprávoplatne odsúdený. Maloletá sa otca bojí a nechce s ním tráviť čas. Problém je už terajšia úprava styku, keď má problém dcéru presvedčiť na stretnutia s otcom. Pri jeho agresívnej a nevypočítateľnej povahe má obavy o zdravie dcéry. Navrhla, aby súd ponechal doterajšiu úpravu styku.

3. Na pojednávaní dňa 29.01.2019 otec zotrval na podanom návrhu z dôvodu, že sa chce podieľať na výchove dieťaťa. Uviedol, že matka mu od samotného počiatku robila prekážky v realizácii styku. Potvrdil, že matke maloletej dal facku, za čo bol uznaný vinným v priestupkovom konaní. Je voči nemu vedené trestné konanie, ktoré označil za zmanipulované. Vzťahy medzi nimi a ich partnermi označil za napäté. Ich aktuálni partneri boli v minulosti manželia. K problémom dochádza aj pri preberaní syna jeho partnerky partnerom matky maloletej S.. Matka a jej partner voči nemu vykonštruovali rôzne obvinenia v snahe vykresliť ho ako násilníka. Dňa 28.12.2018 ho partner matky napadol a on musel byť hospitalizovaný pre otras mozgu. N. s dcérou sa realizuje každú sobotu v čase od XX.XX hod do XX.XX hod. Dcéra u neho zatiaľ neprespala, no pýta sa ho na to. Dcéru si preberá a odovzdáva v mieste bydliska matky. S matkou S. v podstate nekomunikujú. Čas na spoločné aktivity s dcérou majú krátky. Informácie z materskej školy o dcére nemá, lebo matka dala škole papier, aby ho neinformovali.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca maloletého dieťaťa, výsluchom znalca, oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/114/2015, sp. zn. 9P/149/2015, sp. zn. 9P/240/2016, sp. zn. 2T/50/2018 a sp. zn. 9P/249/2019, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

5. Otec dieťaťa je dvakrát rozvedený, z prvého manželstva má dve plnoleté deti - J., nar. XX.XX.XXXX a K., nar. XX.XX.XXXX, z jeho druhého manželstva pochádza mal. S.. Býva v rodinnom dome v obci Z. v spoločnej domácnosti s S. H. a jej synom S.. Otec maloletého S. je súčasným partnerom matky maloletej S..

6. Matka maloletej je dvakrát rozvedená. Z prvého manželstva má dve deti - H., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX. Z jej druhého manželstva pochádza mal. S.J., na ktorú dostáva výživné 55 eur mesačne. Matka maloletej býva so svojimi tromi deťmi, so svojou matkou a bratom v 4-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej matky. Byt je kompletne zariadený a deti majú v domácnosti vytvorené vhodné podmienky.

7. Maloletá S. navštevuje predškolské zariadenie na ul. Y. v Y. od 02.09.2016. Do materskej školy dieťa doprevádza matka, o dieťati sa informuje a riadne sa o neho stará. Dieťa je zdravé, odborné ambulancie nenavštevuje.

8. Okresný súd Topoľčany rozsudkom zo dňa 30.06.2015 č. k. 9P/114/2015-27 manželstvo rodičov maloletej rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej na čas po rozvode manželstva zveril maloletú S. do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 55 eur mesačne, pričom styk otca s maloletou súd neupravil.

9. Okresný súd Topoľčany rozsudkom zo dňa 30.11.2015 č. k. 9P/149/2015-25 schválil rodičovskú dohodu rodičov maloletej, v zmysle ktorej je otec oprávnený sa stretávať s maloletou každý párný týždeň kalendárneho mesiaca, a to v stredu v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky.

10. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/240/2016-166 zo dňa 06.02.2018 zvýšil výživné otca na maloletú S. zo sumy 55 eur na sumu 65 eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2017, povolil nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú zaplatiť v splátkach a upravil styk otca s maloletou každý týždeň kalendárneho mesiaca, a to v sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a v mieste svojho bydliska ju otcovi v určenom čase odovzdať, otec je povinný maloletú matke v určenom čase na rovnakom mieste vrátiť a každý z rodičov je povinný prípadnú prekážku pri realizácii práva na styk druhému rodičovi oznámiť najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku. Na odvolanie matky Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 9CoP/16/2018-207 zo dňa 16.08.2018 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa úpravy styku otca s mal. S. potvrdil a v napadnutom výroku týkajúcom sa zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na mal. S., vo výroku o zročnom výživnom a vo výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. O vyživovacej povinnosti otca súd prvej inštancie opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 9P/240/2016-516 zo dňa 28.05.2019 tak, že zvýšil výživné otca na maloletú na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od 11.01.2017. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec. O odvolaní otca v čase rozhodnutia súdu v prejednávanej veci (sp. zn. 9P/232/2018) odvolacím súdom rozhodnuté nebolo.

12. Na okresnom súde Topoľčany je pod sp. zn. 2T/50/2018 vedené konanie vo veci obvineného K. S., nar. XX.XX.XXXX pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. Ako poškodený v trestnom konaní vystupuje partner matky maloletej S. - F. V. H.. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 27.12.2018 č. k. 2T/50/2018-153 bol K. S., nar. XX.XX.XXXX uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorý bol podmienene odložený s určením skúšobnej doby v trvaní 1 roka. Na odvolanie otca bol rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 27.12.2018 č. k. 2T/50/2018-153 zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Vo veci dosiaľ právoplatne rozhodnuté nebolo.

13. Z upovedomenia Okresnej prokuratúry Topoľčany zo dňa 28.04.2020 adresovaného otcovi maloletej ako poškodenému vyplýva, že na partnera matky maloletej F. V. H. bola 28.04.2020 podaná obžaloba pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

14. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/249/2019-267 zo dňa 11.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoP/28/2019-304 zo dňa 25.09.2019 I. návrh otca maloleteho S. H., nar. XX.XX.XXXX na zverenie maloleteho do striedavej osobnej starostlivosti zamietol, II. upravil styk otca s maloletým každý párný kalendárny týždeň v sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že ak sa stretnutie nebude môcť zrealizovať z vážnych dôvodov, v prípade ochorenia dieťaťa preukázaných lekárskou správou, rodičia sú si povinní túto skutočnosť oznámiť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začatím styku, v takom prípade sa stretnutie uskutoční v náhradnom termíne, a to v nasledujúcom kalendárnom týždni v rovnakom rozsahu, v období vianočných sviatkov každý kalendárny rok od 26.12. od 9.00 hod. do 18.00 hod., v období veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok vo Veľkonočný pondelok od 9.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárný kalendárny rok vo Veľkonočnú nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod.; a V. matke uložil povinnosť písomne informovať otca o dôležitých otázkach týkajúcich sa maloleteho dieťaťa, predovšetkým o jeho

zdravotnom stave, školskej dochádzke, záujmových a mimoškolských aktivitách, a to v pravidelných mesačných intervaloch k poslednému dňu toho ktorého mesiaca.

15. V správe Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 26.02.2018 je uvedené, že psychologické poradenstvo prebiehalo od novembra 2018, s matkou bolo uskutočnených 5 stretnutí, s otcom 3 stretnutia a s maloletou 2 stretnutia, dňa 26.02.2019 sa uskutočnila spoločná konzultácia so všetkými troma. Maloletá uviedla, že veľmi ľúbi matku a k otcovi nechce chodiť. Keď sa rozprávali o činnostiach, ktoré robí s matkou aj s otcom, tak sama uviedla, že u otca má zvieratká a hrajú sa spolu. Počas spoločného stretnutia bolo nadviazanie kontaktu s S. problematické, k psychologičke išla len za prítomnosti matky. Pri vstupe otca do miestnosti začala byť nervózna. Otca sa nebála, ale na otázky v jeho prítomnosti neodpovedala. Dieťa má pekný vzťah s oboma rodičmi, problém nastane, keď sa rodičia stretnú. Matku vníma ako vzťahovú osobu a správanie maloletej je reflexiou na konfliktný vzťah rodičov. Podľa psychologičky dieťa potrebuje byť v kontakte s oboma rodičmi a konflikty medzi nimi maloletú zaťažujú. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 27.02.2019 na základe záverov psychologického poradenstva odporučil pribrať do konania znalca z odboru psychológie.

16. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 28.02.2019 uviedol, že dieťa chodí k otcovi necelý rok iba v sobotu bez prespania a vzhľadom na to je klasická striedavá osobná starostlivosť podľa všetkého nerealizovateľná. Rodičia sú v konfliktnom postavení, čo je zrejme z trestných konaní a napadnutí. Ich vzťahy sú napäté a nevedia medzi sebou komunikovať. Otec má v zásade právo na styk s dieťaťom, no styk by sa mal rozširovať postupne, keďže dieťa u otca ešte neprespalo.

17. Uznesením č. k. 9P/232/2018-47 zo dňa 13.03.2019 bol vo veci ustanovený znalec K.. M. G. (z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých) za účelom vypracovania znaleckého posudku a posúdenia vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti o maloletú S..

18. Zo záverov znaleckého posudku č. 42/2019 vypracovaného znalcom dňa 29.01.2020 vyplýva, že maloletá verbalizuje pozitívnu citovú náklonnosť voči osobe matky a negatívnu náklonnosť voči osobe otca. Znalec je však toho názoru, že doterajšie sociálne správanie sa maloletej vo vzťahu s obidvomi rodičmi poukazuje na to, že maloletá má dobrú vzťahovú väzbu s obidvomi rodičmi, tieto jej vzťahy sú podporené jej osobnou skúsenosťou s rodičmi, čo znamená, že s nimi má viacero zážitkov, ktoré prispeli v dobrom aj v zlom k ich kvalite vzťahu. Odmietanie otca, ktoré má až teatrálny charakter, sa nezakladá na skutočnej kvalite vzťahu s otcom, ale na očakávaniach, ktoré má od nej matka v tejto oblasti. Maloletá má vybudovanú citovú vzťahovú väzbu s obidvomi rodičmi, ale v konfliktnom prostredí, ktoré produkujú obidvaja rodičia, sa priklonila na stranu matky, a to aj preto, že nedosiahla taký stupeň vývinu, ktorý by jej umožňoval hodnotiť situácie a ľudí autonómne. Vzťah s otcom má vybudovaný na takej úrovni, že by u neho dokázala prespať pár dní, pričom znalec nepredpokladá, že by nedokázala zvládnuť krátkodobé odlúčenie od osoby matky. Ak toho nebude schopná, tak je to výsledkom vplyvu matky na jej správanie v zmysle realizovania styku. V štruktúre osobnosti matky sú zvýraznené niektoré povahové črty, ktoré môžu spôsobovať určité ťažkosti v interpersonálnej oblasti a schopnosti dohadovať kompromisy. Čo sa týka rodičovských kompetencií, tak zo psychologického hľadiska má dostatočné rodičovské kompetencie k zabezpečovaniu starostlivosti a výchovy maloletej. Znalec má však zásadné výhrady, čo sa týka otvárania výchovného priestoru pre otca, matka maloletej tento výchovný priestor skôr uzatvára, osobu otca ako rodiča maloletej má tendenciu vytlačiť zo života maloletej, čo považuje za nesprávne a v rozpore s potrebami maloletej ako dieťaťa, ktoré má právo na styk s obidvomi rodičmi o to viac, keď o to majú záujem. Ak je prekážkou na strane matky otcove správanie sa, tak znalec nezistil, že by maloletej spôsobil nejaké utrpenie, resp. je názoru, že maloletá je pre neho vzťahovo významná osoba, ktorú má rád, ľúbi ju a chce sa podieľať na jej výchove a starostlivosti. Osobnosť otca maloletej je zvýraznená v temperamente. V záťažových situáciách má slabšiu sebareguláciu správania sa, čo vo vzťahu s matkou maloletej môže spôsobovať problémy, a to nielen v sebaovládaní sa, ale aj v schopnosti dohadovať kompromisy. Je neprijateľné, ak je pravdou, že otec maloletej fyzicky napadol matku, resp. sa dostáva do konfliktov s partnerom matky. Mal by si byť vedomý, že to nemá dopad len na samotnú matku a jej partnera, ale aj na samotnú maloletú a styk s ňou. Je síce pravdou, že matka negatívne kontaminuje maloletú voči otcovi a stretávaniu sa s otcom, ale správanie sa otca v danej veci nepomáha. Čo sa týka samotného vzťahu otca s maloletou, tak znalec je toho názoru, že otec má úprimný záujem sa podieľať na starostlivosti a výchove maloletej a zo psychologického hľadiska by mal byť toho schopný. Aj napriek popieraniu vzťahu maloletej k otcovi je znalec názoru, že maloletá má s otcom spoločné zážitky,

ktoré by mali postačovať k tomu, aby svoj vzťah v rámci styku s prespávaním mohli realizovať. Znalec konštatoval, že striedavá osobná starostlivosť nie je tohto času a za daných okolností (vzťahy v rodine medzi rodičmi, partnermi rodičov, ako aj trestné oznámenia, fyzické inzultácie, atď.) v záujme maloletej, resp. v záujme zdravého psychického a fyzického vývoja maloletej a nie je ani prakticky realizovateľná. Znalec navrhol ponechať maloletú S. v osobnej starostlivosti matky a styk s otcom upraviť na každý páry víkend od piatku poobedia do nedele večera s prespávaním, školské prázdniny sviatky a voľné dni rozdeliť rovnomerne medzi rodičov.

19. Na str. XX znaleckého posudku je o. i. uvedené: „Počas spoločného sedenia sa maloletá pýta matky, či platí ich dohoda, že keď povie, že nechce spať u otca, že dostane darček (nejaké šaty). Matka odpovedá, že áno. ... Záleží jej na tom, aby zdôraznila, že sa nechce s otcom stretávať, že je zlý, resp. ho negatívne vykresliť, pričom to vyjadruje bez nejakej emócie, akoby si plnila domácu povinnosť.“

20. Medzi otcom maloletej a partnerom matky maloletej, ktorý doprevádzal maloletú a jej matku, došlo dňa 04.09.2019 pred ambulanciou znalca počas vyšetrenia matky ku konfliktnej situácii. Pediatrička maloletej v správe zo dňa 05.09.2019 odporučila prechodné vyradenie stretávania sa maloletej s otcom s poukazom na zlé psychologické pôsobenie na dieťa v danom období. Následne sa styk otca s maloletou neuskutočnil dňa 07.09.2019 a 14.09.2019. Po intervencii zamestnankyne kolízneho opatrovníka sa následne styk otca s maloletou už realizoval a podľa vyjadrení rodičov sa realizuje až doposiaľ.

21. Otec na pojednávaní dňa 21.05.2020 uviedol, že sa nemá prečo vyjadrovať k znaleckému posudku, ktorý ani nečítal. Uviedol, že so striedavou osobnou starostlivosťou ani nerátal, no požiadal o rozšírenie styku na každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 9.15 hod. do nedele do 18.15 hod. z dôvodu, že v páry týždeň sa realizuje styk partnera matky s maloletým S. v sobotu a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod., kde je prítomný, keďže počas preberania a odovzdávania dochádza ku konfliktným situáciám. Preto požaduje úpravu styku v čase od 9.15 hod. do 18.15 hod.. Úpravu styku počas párneho víkendu nežiadal. Počas letných prázdnin žiadal úpravu styku každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.15 hod.. Matka ho v priebehu roka informuje o zdravotnom stave dieťaťa, no požaduje úpravu styku, keďže majú zlé vzťahy a nerozprávajú sa spolu. Požadoval, aby pri preberaní dieťaťa jednu cestu absolvovala aj matka, aby ho o dieťati písomne informovala raz mesačne a aby mu boli stanovené aj náhradné termíny v prípade ochorenia dieťaťa. Na návrhu na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti zotrval.

22. Matka v podaní zo dňa 21.02.2020 a na pojednávaní dňa 21.05.2020 so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasila, poukázala na osobné charakteristiky otca v zmysle znaleckého posudku. Matka súhlasila s rozšíreným počtom dní bežného styku a styku počas prázdnin bez prespania z dôvodu, že by maloletá nezvládla krátkodobé odlúčenie od matky. S otcom dieťaťa absolútne nekomunikujú. Informuje ho o zdravotnom stave dieťaťa prostredníctvom sms, ak je dieťa choré, a preto odmieta otca informovať písomne. Uviedla, že nemá vodičské oprávnenie a nevlastní motorové vozidlo, preto nesúhlasí s tým, aby po maloletú musela chodiť aj ona. Uviedla, že páry sobotu mešká s preberaním a odovzdávaním dieťaťa 15-18 minút z dôvodu, že je prítomný pri preberaní a odovzdávaní syna jeho partnerky.

23. Obaja rodičia súhlasili s rozšírením styku počas vianočných sviatkov a veľkonočných sviatkov so striedaním dní u každého z rodičov 24.12. a 25.12., 30.12. a 31.12, veľkonočnú nedeľu a veľkonočný pondelok v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod..

24. Na pojednávaní dňa 21.05.2020 bol vypočutý znalec, ktorý zotrval na záveroch znaleckého posudku. Uviedol, že vo vzťahu rodičov v čase vyšetrenia ale aj predtým dochádzalo k vážnym vzťahovým problémom, ktoré viedli až k rôznym trestným podaniam, resp. neschopnosti rodičov komunikovať po rozchode. Obidvaja rodičia pociťovali konanie druhého rodiča ako niečo nepríjemné. Uvedené sa prenášalo aj do realizovania styku mal. s otcom, pretože mal. je zverená matke. Predtým, ako došlo k zásadnému narušeniu vzťahov medzi rodičmi, znalec zistil, že maloletá mala vytvorenú citovú väzbu k otcovi. Mali spolu vytvorené zážitky, ktoré danú vzťahovú väzbu posúvali z formálneho vzťahu do vyššieho vzťahu. Nedá sa vylúčiť, že mal. mohla byť alebo je svedkom rôznych konfliktov medzi rodičmi a ich partnermi, čo má aj dopad na jej vôľu alebo jej postoje k osobe otca, ktorého z jej pohľadu za vzniknutú situáciu viní. V tomto období došlo k zmene postoja z neutrálneho až na výrazne negatívny a s výrazným popieraním aj určitých pozitívnych zážitkov z minulosti. Táto jednostrannosť, nevyváženosť

okrem iného poukazuje na neobjektívnosť, resp. neschopnosť vnímať vzťahové rámce a vyhodnocovať ich objektívnejšie. Skôr sa prikláňala k postroju a názorom matky. Nedá sa vylúčiť, že niektoré jej postoje mohli byť aj posilnené, či už priamo alebo nepriamo, zo strany matky. Impulzivita otca v riešení rôznych situácií v rodine mala za následok búranie vzťahu maloletej k nemu, pretože mal. potrebuje vnímať, že osobu matky, ako jej matku, akceptuje a v zásade ju nejakým spôsobom prijíma, čoho maloletá nebola a ani nie je svedkom. Striedavá osobná starostlivosť v tomto prípade je absolútne nepriliehavým realizovaním rodičovských práv k maloletej, pretože môže produkovať ďalšie konflikty. Otec prejavuje záujem výchovne pôsobiť na maloleté deti a je v záujme maloletej tomu vyhovieť, aby nedošlo k zavrnutiu otca. Maloletá verbalizovala odmietavý postoj k otcovi, ktorý mal nízku spoľahlivosť, vykazoval znaky neobjektívneho pohľadu. Znalec nezistil také skutočnosti, že by prespávanie u otca bolo nerealizovateľné, resp. by jej to mohlo spôsobiť ťažkosti v psychickom vývine. Z pohľadu maloletej je otcom navrhovaná úprava styku počas každého druhého víkendu a počas leta realizovateľná. Prípadné vypočutie maloletej súdom by len potvrdilo to, čo uviedla počas vypočutia. Maloletá je vo svojich prejavoch ovplyvňovaná a manipulovaná zo strany matky. Z hľadiska psychického vývinu dieťa dosiahlo stupeň takého vývinu, že je schopné prespať u otca. Ide o 6-ročné dieťa a je schopné krátkodobej separácie. Maloletá nevykazovala traumatizáciu v súvislosti s konaním otca.

25. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 17.02.2020 a na pojednávaniach dňa 21.05.2020 a 02.06.2020 so závermi znaleckého posudku súhlasil. S vypočutím maloletej nesúhlasil z dôvodu, že dieťa bolo vypočuté na Referáte poradensko-psychologických služieb a tiež znalcom a bolo by zbytočne stresované. S rozšírením styku maloletej s otcom súhlasil.

26. Zo správ OR PZ Topoľčany zo dňa 26.05.2020 a 28.05.2020 vyplýva, že matka maloletej nie je držiteľkou vodičského oprávnenia a ani držiteľkou či vlastníčkou motorového vozidla.

27. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery

28. Podľa § 36 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

29. Podľa § 24 ods. 2 ZoR ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

30. Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

31. Podľa § 24 ods. 5 ZoR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

32. Podľa § 25 ods. 1 a 2 ZoR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode (1). Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť (2).

33. Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

34. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 159 zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

36. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine.

37. Ustanovenia citované zhora vymedzujú, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu súd upravuje ako komplex oprávnení a povinností oboch rodičov s cieľom zabezpečenia riadneho a bezproblémového vývoja dieťaťa napriek okolnosti rozpadu vzťahu rodičov dieťaťa a to tak, aby každý z rodičov mal v rámci stanovenej úpravy priestor nielen na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu, ale i na uplatňovanie svojho výchovného vplyvu (pôsobenia) na maloleté dieťa. To platí bez ohľadu na to, či v konkrétnej veci má dôjsť k úprave rodičovských práv a povinností rodičov dieťaťa v súvislosti s rozvodom ich manželstva, alebo k úprave práv a povinností takých rodičov dieťaťa, ktorí manželmi nikdy neboli alebo spolu nežijú (resp. nikdy nežili) či dokonca ku korekcii skoršieho rozhodnutia s prihliadnutím na hľadisko zmeny pomerov. Vo všetkých uvedených prípadoch sa tak deje predovšetkým z dôvodu nedostatku spolužitia rodičov dieťaťa, ktorý vylučuje ich spoločnú starostlivosť (a teda i spoločný výkon rodičovských práv a povinností). Je pritom zrejmé, že po celý čas trvania stavu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov je žiaduce vytvoriť aj druhému rodičovi (popri určení mu vyživovacej povinnosti na dieťa) podmienky na to, aby sa aj on mohol podieľať na výchove dieťaťa a aby sa tak mohol i prehĺbiť pocit spolupatričnosti takýchto osôb. Nemôže byť potom pochybností ani o tom, že kým rodič majúci dieťa v osobnej starostlivosti má prakticky neobmedzené možnosti pri výchove dieťaťa a formovaní jeho osobnosti, možnosti druhého rodiča sú limitované práve časovými úsekmi vyhradenými styku dieťaťa s takýmto rodičom a majú spravidla charakter len doplnkového pôsobenia na dieťa (vo vzťahu k výchove realizovanej tým rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti). Vo vzťahu k týmto otázkam má potom pre konkrétnu úpravu styku obvykle zásadný význam nielen charakter vzťahu dieťaťa a rodiča oprávneného na styk s dieťaťom, ale i vek dieťaťa a ďalšie pomocné hľadiská (rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/7/2015-103 z 26.08.2015).

38. O vyživovacej povinnosti otca súd naposledy rozhodol rozsudkom č. k. 9P/240/2016-516 zo dňa 28.05.2019 tak, že zvýšil výživné otca na maloletú na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od 11.01.2017. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec. O odvolaní otca v čase rozhodnutia súdu v prejednávanej veci (sp. zn. 9P/232/2018) odvolacím súdom rozhodnuté nebolo. Súd preto konanie v časti o návrhu otca na zmenu vyživovacej povinnosti v zmysle § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 159 CSP pre existenciu prekážky začatého konania (tzv. litispencie) zastavil.

39. Posledná úprava styku bola stanovená rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/240/2016-166 zo dňa 06.02.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoP/16/2018-207 zo dňa 16.08.2018. V zmysle tejto úpravy je otec oprávnený sa stretávať s maloletou každý týždeň kalendárneho mesiaca, a to v sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod.. Od poslednej úpravy styku prešli dva roky, styk otca sa v zmysle rozhodnutia súdu realizuje, pričom otec prejavuje záujem o jeho rozšírenie. V tomto smere došlo k zmene pomerov a v konaní bolo potrebné skúmať, či je v záujme maloletej rozšírenie styku, resp. jej zverenie do striedavej osobnej starostlivosti.

40. V konaní bolo preukázané, že dieťa je citovo naviazané na matku, pričom rodičia a ich partneri majú medzi sebou značne negatívne vzťahy, ktoré maloletá vníma. Maloletá verbalizuje odmietavý postoj k

realizácii styku s otcom, no z vyjadrenia znalca vyplýva, že tento postoj je sýtený matkou a teatrálny, čoho dôkazom je aj snaha matky o ovplyvňovanie vyjadrení dcéry, ktorá je zaznamenaná v znaleckom posudku. Zo záverov znaleckého posudku vypracovaného znalcom v danej veci vyplýva, že doterajšie sociálne správanie sa maloletej vo vzťahu s obidvomi rodičmi poukazuje na to, že maloletá má dobrú vzťahovú väzbu s obidvomi rodičmi, tieto jej vzťahy sú podporené jej osobnou skúsenosťou s rodičmi, čo znamená, že s nimi má viacero zážitkov, ktoré prispeli v dobrom aj v zlom k ich kvalite vzťahu. Odmietanie otca sa nezakladá na skutočnej kvalite vzťahu s otcom, ale na očakávaní, ktoré má od nej matka v tejto oblasti. Pri súčasnom vzťahu medzi rodičmi striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletej, no maloletá má vzťah s otcom vybudovaný na takej úrovni, aby u neho dokázala prespať pár dní. Alternatívny návrh otca na úpravu styku znalec označil za akceptovateľný a v záujme maloletej. Súd preto návrh otca na zverenie maloletej S. do striedavej osobnej starostlivosti ako nedôvodný zamietol. Zároveň však dospel k záveru, že je nutné vyhovieť alternatívnemu návrhu otca na rozšírenie styku, a to aj s prespatím, nakoľko z vyjadrenia znalca je zrejmé, že maloletá dokáže vzhľadom na svoj vek zvládnuť krátkodobé odlúčenie od osoby matky.

41. Súd preto upravil styk otca s maloletou počas bežného roka každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a v období letných prázdnin každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že ak sa stretnutie nebude môcť zrealizovať z vážnych dôvodov, v prípade ochorenia dieťaťa preukázaného lekárskou správou, rodičia sú si povinní túto skutočnosť oznámiť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začatím styku, v takom prípade sa stretnutie uskutoční v náhradnom termíne, a to v nasledujúcom kalendárnom týždni v rovnakom rozsahu. Nepárny týždeň bol určený vzhľadom na požiadavku otca, aby počas úpravy styku mohli tráviť čas spoločne maloletá S. a maloletý S. (syn otcovej partnerky a zároveň partnera matky), ktorý má v zmysle rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/249/2019-267 zo dňa 11.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoP/28/2019-304 zo dňa 25.09.2019 upravený styk s otcom každý páry kalendárny týždeň v sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod.. Z tohto rozhodnutia otec maloletej S. zjavne vychádzal pri alternatívnom návrhu na úpravu styku tak, aby deti mohli tráviť čas spolu a taktiež v časti návrhu na uloženie povinnosti informovať. Nakoľko k úprave styku otca s maloletou S. došlo počas nepárneho týždňa, odpadol dôvod na úpravu času preberania a odovzdávania s 15 minútovým oneskorením, keďže ku kolízii stretnutí v takom prípade prísť nemôže. Vzťah otca s dieťaťom je potrebné budovať, pričom súdom stanovená úprava styku zabezpečí jednak pravidelné stretávanie sa otca s dieťaťom v súlade s odporúčaním znalca, ako aj prípadné náhradné termíny. Úprava styku počas vianočných a veľkonočných sviatkov bola stanovená prakticky podľa zhodných vyjadrení účastníkov. Miesto preberania a odovzdávania maloletej bolo určené v bydlisku matky z dôvodu, že takto sa to realizovalo doposiaľ, keď otec si pre dcéru chodí a túto aj odovzdáva motorovým vozidlo, pričom dopytom na príslušné OR PZ bolo zistené, že matka nie je držiteľkou vodičského oprávnenia a ani držiteľkou či vlastníčkou motorového vozidla.

42. Rodičia navrhli na pojednávaní dňa 21.05.2020 vypočutie svedkov a pediatričky maloletej k incidentu zo dňa 04.09.2019 pred ambulanciou znalca a k reakcii maloletej v tom čase. Súd takýto návrh na doplnenie dokazovania zamietol, keďže z vyjadrení účastníkov bolo zrejmé, že ide o konfliktnú situáciu a následný problém s realizáciou styku v mesiaci september 2019 a styk sa od toho času riadne realizuje. Súd takisto zamietol návrh matky na doplnenie dokazovania výsluchom maloletej, keďže jej postoj bol v konaní opakovane zisťovaný prostredníctvom Referátu poradensko-psychologických služieb ako aj prostredníctvom znalca, a aj podľa zistení znalca jej odmietavý postoj k otcovi má teatrálny charakter sýtený matkou, preto nebolo možné očakávať jej prípadnou výpoveďou zistenie nových skutočností.

43. Súd v súlade s § 24 ods. 5 ZoR matke uložil povinnosť písomne informovať otca o dôležitých otázkach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, predovšetkým o jeho zdravotnom stave, školskej dochádzke, záujmových a mimoškolských aktivitách, a to v pravidelných mesačných intervaloch k poslednému dňu príslušného mesiaca. Účelom stanovenia tejto povinnosti je zabezpečiť, aby mal otec maloletého dieťaťa, ktorému nie je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, komplexnejšie informácie o svojom dieťati, keďže matka mu poskytuje informácie o dieťati len v prípade choroby prostredníctvom sms správy iba v poslednú dobu, iné informácie mu neposkytuje. Návrhu otca v tomto smere bolo vyhovené z dôvodu zjavne narušených vzťahov a absencie základnej komunikácie medzi rodičmi ako aj medzi ich partnermi, pričom stanovenie takejto povinnosti je aj preventívneho charakteru, keďže môže znížiť riziko vzniku konfliktných situácií.

44. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/240/2016-166 zo dňa 06.02.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoP/16/2018-207 zo dňa 16.08.2018 v časti úpravy styku otca s maloletou.

45. Súd zároveň vyslovil, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, a to z dôvodu neustálenej výšky trov konania účastníkov a trov konania štátu, ktoré vzniknú v súvislosti s vykonaným znaleckým dokazovaním a znalcom predloženým vyčíslením odmeny za znaleckú činnosť (odmena za vypracovanie znaleckého posudku a za účasť na pojednávaní), o ktorom dosiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.